ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเปลี่ยนแปลงความหมายและคุณค่าของปอยส่างลอง

ในสังคมไทยใหญ่ปัจจุบัน

ผู้เขียน พระครูปลัดชินกร แก้วนิล (จริยเมธิ)

ปริญญา สิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ ประธานกรรมการ อาจารย์ คร.วิโรจน์ อินทนนท์ กรรมการ

อาจารย์ คร.สมหวัง แก้วสุฟอง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงความหมายและคุณค่าของปอยส่างลองในสังคมไทยใหญ่ ปัจจุบัน เพื่อที่จะศึกษาถึงความหมายและคุณค่าของประเพณีปอยส่างลองในอดีต และเพื่อศึกษา วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าที่เปลี่ยนไปของประเพณีปอยส่างลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา วิจัยเลือกจากพระสังฆาธิการ พระสงฆ์และสามเณรในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอแม่อาย 7 ตำบล 56 วัด จำนวน 150 รูป และประชาชน 6 ตำบลในอำเภอแม่อาย จำนวน 77,652 คน ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 100 รูป/คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง ใช้ แบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 46 ปี ขึ้นไป มี สถานภาพโสด มีอาชีพอื่นๆ คือส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุและสามเณร และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความเห็นเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของปอยส่างลอง ดังนี้

ประเด็นเกี่ยวกับความหมาย และคุณค่า ในอดีต ความคิดเห็นต่อความหมายของ ประเพณีปอยส่างลอง คือเพื่อสร้างศาสนบุคคลไว้สืบทอดพระศาสนา เป็นประเพณีที่มีอิทธิพล ต่อวิถีชีวิตของชาวไทยใหญ่ในท้องถิ่น ด้านการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้แน่นแฟ้น และมี ความรักใคร่กันฉันญาติพี่น้อง ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญกับพิธีปอยส่างลองมาก สามเณรที่ผ่านพิธีปอยส่างลองในอดีตมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบแทนพระคุณบิดามารดา และศึกษา พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์เพื่อสืบทอดพระพุทธสาสนาให้ยั่งยืน

ประเด็นเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าที่เปลี่ยนไป ในปัจจุบันความคิดเห็นต่อ ความหมายของประเพณีปอยส่างลอง เป็นพิธีกรรมหนึ่งอันเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความมี ตัวตน และความเป็นชนชาวไทยใหญ่ ส่วนความคิดเห็นต่อคุณค่าของประเพณีปอยส่างลองใน ปัจจุบัน ชาวไทยใหญ่ยังให้ความสำคัญต่อประเพณีปอยส่างลอง โดยถือว่าเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่ สะท้อนถึงความสรัทธาของชาวไทยใหญ่ที่มีต่อพระพุทธสาสนา สามเณรที่ผ่านพิธีปอยส่างลองใน ปัจจุบันมีวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม คือ เด็ก ๆ ที่เข้าพิธีเป็นเพียงส่วนหนึ่ง เพื่อทำให้ พิธีกรรมสมบูรณ์เท่านั้น

ปัจจัยที่ทำให้ความหมายและคุณค่าของประเพณีปอยส่างลองเปลี่ยนแปลงไปมากที่สุด ที่ ค้นพบคือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความหลากหลายของผู้มาร่วมงาน ทั้งที่เป็นชาวไทยใหญ่และที่ ไม่ใช่ชาวไทยใหญ่ และปัจจัยภายนอก คือ การหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก กระแสทุน นิยม รวมทั้งอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ก็มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความหมายและ คุณค่าของปอยส่างลองเช่นกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Changes in the Meaning and Value of Poy Sang Long

in the Present Thai Yai Society

Author Phrakhupalad Chinakorn Kaewnin (Jariyamedhi)

Degree Master of Arts (Buddhist Studies)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Phisit Kotsupho Chairperson

Lect. Dr. Viroj Inthanon Member

Lect. Dr. Somwang Kaewsufong Member

ABSTRACT

The objectives of this research are to study the change in the Meaning and value of Poy Sang Long in Thai Yai Society in the past and to analyze the changing of meaning and value of the same in the present. The sample of 100 persons is selected from monks and novices the people in Mea-ai District, Chiang Mai Province by using the simple random and sampling. Data are collected by using questionnaires and analyzed them by using computer program. Statistical tools employed for analysis of the data are percentage, mean, and standard deviation.

The results of study are as follow: Most of samples are men, age 46 years up, status single, occupations are monks and novice and income per month is lower than 5,000 baht. Their attitudes towards the meaning and value of Poy Sang Long in the past like this. The main objective is to produce personnel for inheriting religion. It is the way of life of people in building up friendship among individuals, making society united together. The people give high prestige towards this tradition very much. The objectives of becoming novices who has passed Poy Sang Long is to pay back the contribution that parents have done to them before and to have chance to study the Dhamma as well as to inherit Buddhism.

For the present, the meaning and value of Poy Sang Long has changed. People still think that Poy Sang Long is their own identity. The relationship of people in society has changed from basic relationship to that of structural which organized by government sectors which emphasize on tourism promotion. The objective of becoming novices is not as the same, it has changed to be just the complementation of the ritual.

The factors that is causative to the change of meaning and value of Poy Sang Long are the internal factor, which is plurality of the participants – the insiders and the outsiders of the society, and the external factor, which are the overflowing of capitalism from the west and the relocation of population concerned.

